

Kinh tế ngoài quốc doanh TP.HCM có nhiều đóng góp cho sự phát triển kinh tế thành phố. Năm 1997 khu vực này thực hiện được 37, 3% GDP trên địa bàn thành phố và nộp ngân sách 2304 tỉ đồng. Nhưng việc quản lý định hướng phát triển kinh tế ngoài quốc doanh thời gian qua còn nhiều bất cập.

Tổng kết tình hình thực hiện chỉ thị 657/TTg của Thủ tướng Chính phủ về việc "tăng cường quản lý các cơ sở sản xuất kinh doanh công thương nghiệp và dịch vụ ngoài quốc doanh", qua việc thực hiện kê khai đăng ký và đăng ký lại các doanh nghiệp ngoài quốc doanh trên địa bàn thành phố cho thấy tỉ lệ kê khai chỉ đạt 76, 7 % so với số liệu điều tra thống kê kinh tế ngoài quốc doanh thời điểm 01.7.1995 do Cục thống kê TP.HCM tổ chức. Trong đó doanh nghiệp tư nhân khai đạt 74, 19% so với số cấp giấy phép; công ty trách nhiệm hữu hạn đạt 76, 03%; công ty cổ phần đạt 79%.

So sánh với số lượng quận, huyện quản lý thấy còn 757 công ty, doanh nghiệp tuy đã được sổ kế hoạch và đầu tư thụ lý cấp phép, cấp giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh nhưng không có trong danh sách quản lý của các quận huyện.

Đối chiếu số liệu quản lý lên bộ thuế môn bài của Cục thuế TP.HCM thì số các đơn vị kinh doanh theo nghị định 66/NĐ không đăng ký thuế môn bài nhưng có tham gia kê khai lại là 18.065 đơn vị. Nhưng lại có 1927 doanh nghiệp tư nhân và công ty trách nhiệm hữu hạn tuy có đăng ký hoạt động với cơ quan thuế nhưng không tham gia kê khai lại. Tỉ lệ đã nộp đủ thuế theo kê khai là: 65, 52%.

Qua đó vấn đề quản lý các doanh nghiệp ngoài quốc doanh thời gian qua chưa có sự phối hợp chặt chẽ giữa các cơ quan có chức năng quản lý nhà nước ngay từ khi mới thành lập. Thực tế cho thấy các cơ quan có chức năng quản lý ngành, thuế, quản lý thị trường, công an kinh tế, phòng kinh tế quận huyện chưa tiếp nhận được đầy đủ và thường xuyên các thông tin ban đầu do các cơ quan cấp phép cung cấp nên rất khó khăn trong công tác quản lý. Nhiều quận huyện chưa có biện pháp cập nhật thường xuyên các thông tin từ thành phố cung cấp hoặc do doanh nghiệp cung cấp, dẫn đến bất cập cho việc quản lý doanh nghiệp.

Một nguyên nhân nữa dẫn đến sự quản lý nhà nước chưa có hiệu quả hiện nay là do chưa quan tâm đúng mức nâng cao trình độ quản lý từ cơ sở cấp phường, quận. Cần phải đặt phương châm quản lý nhà nước vững chắc từ cơ sở. Lấy việc tăng cường

công tác quản lý nhà nước từ cấp cơ sở phường, xã, quận, huyện làm gốc. UBND phường là cơ quan quản lý nhà nước trên địa bàn phường. Chính cơ quan này hiểu rõ và có nhiều điều kiện để quản lý các cơ sở kinh tế trên địa bàn, vì mọi hoạt động sản xuất kinh doanh đều diễn ra trên địa bàn phường. Các tổ chức quần chúng, xã hội trên địa bàn phường có khả năng giúp phường phát hiện các hiện tượng không lành mạnh, vi phạm pháp luật, chính sách của các cơ sở sản xuất kinh doanh trên địa bàn phường. Trước kia, trong thời gian đầu thực hiện chủ trương phát triển kinh tế nhiều thành phần, các đơn vị kinh doanh ngoài quốc doanh còn ít, việc quản lý được tập trung ở cấp thành phố. Nhưng hiện nay thành phần kinh tế này ngày càng phát triển, việc tập trung quản lý không còn phù hợp, vì vậy cần phải phân cấp cho các cơ sở để việc quản lý có hiệu quả hơn. Nếu đầu tư nâng cao chất lượng, trình độ quản lý của cán bộ cấp phường để công tác quản lý nhà nước các doanh nghiệp được chặt chẽ từ phường thì

công việc của các cơ quan cấp trên sẽ giảm bớt, nhưng vẫn bảo đảm được việc quản lý chặt chẽ. Có thể tránh được tình trạng quản lý không xuể. Phải thấy rằng cán bộ quản lý cấp phường cũng quan trọng như cán bộ ở các cấp khác. Do đó chính sách lương bổng, đào tạo cũng phải được quan tâm đúng mức.

Nếu quản lý nhà nước cấp cơ sở đã được củng cố vững chắc thì một trong những nhiệm vụ chủ yếu của các cấp trên là việc kiểm tra các cấp dưới thi hành các luật lệ chính sách của nhà nước. Như hiện nay thì công tác kiểm tra các cấp dưới còn chưa được quan tâm.

Việc quản lý, định hướng sự phát triển kinh tế ngoài quốc doanh là nhằm tạo điều kiện để thành phần kinh tế này phát triển mạnh, đóng góp nhiều hơn nữa cho sự phát triển chung của nền kinh tế thành phố. Đó cũng là nhằm thực hiện tốt chủ trương phát triển kinh tế nhiều thành phần theo định hướng xã hội chủ nghĩa có sự quản lý của nhà nước mà Đảng ta đã đề ra ■

VAI TRÒ QUẢN LÝ KINH TẾ TƯ NHÂN CỦA CẤP CƠ SỞ ĐỊA PHƯƠNG

PTS. PHAN HỒNG TÂM
Ban Kinh tế Thành ủy TP. HCM

